

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/ 29908

6K.42

Sayı : 56020453/2013-610.01-806/414/726

Konu : Yazılı soru önergesi

25/08/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 02/10/2013 tarihli ve 43452547-120.00-143472 sayılı yazı,
b) 21/10/2013 tarihli ve 4382/8426 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Van Milletvekili Aysel Tuğluk tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/29908 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2013-610.01-806/2955/6002
Konu : Yazılı soru önergesi

25. /08. /2014

Sayın Aysel TUĞLUK
Van Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/29908 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun,

1- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri aracılığıyla her türlü araştırmayı yapabileceği; maddede yazılı sonuçlara varmak için bütün kamu görevlilerinden her türlü bilgiyi isteyebileceği,

2- "Adlî kolluk ve görevi" kenar başlıklı 164. maddesinin ikinci fıkrasında, adlî kolluk görevlilerinin, Cumhuriyet savcısının adlî görevlere ilişkin emirlerini yerine getireceği,

B) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun,

1- "İnfazın dayanakları ve kimin tarafından izleneceği" kenar başlıklı 5. maddesinde, mahkemenin, kesinleşen ve yerine getirilmesini onayladığı cezaya ilişkin hükmü Cumhuriyet başsavcılığına göndereceği, cezanın infazının Cumhuriyet savcısı tarafından izleneceği ve denetleneceği,

2- "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin üçüncü fıkrasının ilk cümlesinde, hastalık nedeniyle verilen infazı geri bırakma kararının, Adlî Tıp Kurumunca düzenlenen veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adlî Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığınca verileceği,

3- "Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının infazı" kenar başlıklı 25. maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde, hükümlünün cezasının infazına, hiçbir surette ara verilemeyeceği, hükümlü hakkında uygulanacak tüm sağlık tedbirlerinin, tıbbî tetkik ve zorunluluklar hariç ceza infaz kurumlarında, mümkün olmadığı takdirde tam teşekküllü Devlet ya da üniversite hastanelerinin tek kişilik ve yüksek güvenlikli mahkûm koşullarında uygulanacağı,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen düzenlemeler çerçevesinde, cezasının infazının hastalık nedeniyle geri bırakılması talebinde bulunan hükümlülerle ilgili bütün işlemler, yasal şartları gözetilerek yetkili ve görevli Cumhuriyet başsavcılıkları tarafından yerine getirilmektedir.

Cumhuriyet başsavcılıkları ihtiyaç duyması hâlinde, emirlerinde bulunan kolluk görevlilerine her türlü bilgi ve belgeyi toplatabildikleri gibi her türlü araştırmayı da

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

yaptırabilmektedirler. Cumhuriyet savcıları bir mahkûmun toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturup oluşturmadığının araştırılmasını gerekli görmeleri durumunda kolluk görevlilerinden bir takım araştırmalar yapmalarını isteyebilmektedirler. Burada herhangi bir yetki devri değil, kolluk görevlilerince savcıların emir ve tâlimatlarının yerine getirilmesi durumu söz konusudur.

II- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin üçüncü fıkrasında, cezanın infazının geriye bırakılması kararının Adli Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet Başsavcılığınca verileceği hüküm altına alınmıştır. Buna göre, Bakanlığımızca belirlenen tam teşekküllü devlet hastanelerinden alınan raporların Adli Tıp Kurumunca onaylanması sürecinde, hasta hükümlü veya tutukluların Adli Tıp Kurumunca bizzat muayene edilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır.

B) 5275 sayılı Kanunun, "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Diğer hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunur. Ancak bu durumda bile hapis cezasının infazı, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa mahkûmun cezasının infazı iyileşinceye kadar geri bırakılır." hükmü uyarınca, ceza infaz kurumundaki bir hükümlünün hastalığı sebebiyle cezasının infazının geri bırakılabilmesi için, hastalığının hayatı için kesin tehlike teşkil etmesi aranmaktaydı.

24/01/2013 tarihli ve 6411 sayılı "Ceza Muhakemesi Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"la 5275 sayılı Kanunun 16. maddesine eklenen altıncı fıkra hükmü uyarınca, maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen hükümlünün hapis cezasının infazının, iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği kabul edilmişti. Maddedeki "toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağı" ibaresinin uygulamada çok geniş yorumlanması ve bu imkândan yararlanması gereken bazı hükümlülerin soyut gerekçelerle yararlanamaması gibi nedenlerle yapılan düzenlemenin sınırlı şekilde uygulandığı gözlemlenmiştir.

Bu sorunun giderilmesi amacıyla, tasarı taslağı Bakanlığımızca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilerek 28/06/2014 tarihli Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6545 sayılı Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 79. maddesiyle, 5275 sayılı Kanunun 16. maddesine eklenen altıncı fıkrasında yer verilen "toplum güvenliği bakımından tehlikelilik" unsuruna "ağır ve somut bir tehlike" kriteri eklenmek suretiyle, ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum bakımından ağır ve somut bir tehlike oluşturmayan mahkûmların cezalarının infazının geri bırakılması düzenlenmiştir.

Yapılan düzenlemeyle, ağır ve somut tehlike açıkça belirlenmediği ve gerekçelendirilmediği takdirde, fıkra kapsamına giren hasta mahkûmların cezalarının infazının geri bırakılması amaçlanmıştır.

III- Hapis cezasının infazının hastalık nedeniyle ertelenmesi hususunu doğrudan düzenleyen uluslararası bir metin bulunmamakta olup, bu konu her bir ülke tarafından kendi

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

iç hukuku çerçevesinde ele alınmakta ve ülkeler kendi durumlarına göre gerekli düzenlemeleri yapmaktadırlar.

IV- Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta;

1- Halen Metris R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünde hükümlü olarak bulunan ve bomba atmaya çalışırken, fitilini yaktığı bombanın elinde patlaması sonucu yaralanan ve işlediği bu suç nedeniyle ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alan soru önergesinde adı geçen hükümlünün cezasının infazına 11/02/2011 tarihinde başlandığı ve infazının ömür boyu devam edeceği,

2- Başsavcılıklarının 14/08/2013 tarihli Kararıyla, soru önergesinde adı geçen hükümlünün cezasının ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası olması nedeniyle, 5275 sayılı Kanunun 25. maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi gereğince cezasının infazına hiçbir suretle ara verilemeyeceği ve hükümlü hakkında uygulanacak tüm sağlık tedbirlerinin, tıbbî tetkik ve zorunluluklar hariç ceza infaz kurumlarında, mümkün olmadığı taktirde ise tam teşekküllü devlet ve üniversite hastanelerinin tek kişilik ve yüksek güvenlikli mahkûm koğuşlarında uygulanmasının gerektiği; adı geçenin sağlık nedeniyle cezasının infazının ertelenmesine ilişkin talebinin, 5275 sayılı Kanunun 25. maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde yer alan, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezalarının infazına hiçbir surette ara verilemeyeceği hükmüne dayandırıldığı, 5275 sayılı Kanunun 16. maddesinin altıncı fıkrasında belirtilen toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmaması gerekçesine dayandırılmadığı,

3- Cumhuriyet başsavcılıklarınca verilen sağlık nedeniyle cezanın infazının ertelenmesi talebinin reddine dair kararlara hükümlü ve tutukluların itiraz haklarının bulunduğu, adı geçen hükümlünün bu hakkı kullanmasında herhangi bir yasal engel bulunmadığı,

Bildirilmiştir.

V- Bakanlığımızın kayıtlarının incelenmesinden;

1- 22/04/2014 tarihi itibarıyla, Adli Tıp Kurumu Başkanlığının 5275 sayılı Kanunun 16. maddesinin altıncı fıkrasına göre infazın ertelenebileceği mütalaasını içeren raporlarına rağmen, Cumhuriyet başsavcılıklarının olumsuz görüşüyle erteleme talebi reddedilen 8 hükümlü ve tutuklu bulunduğu,

2- Aynı Kanun kapsamında Adli Tıp Kurumu kararı ve Cumhuriyet başsavcılığının da uygun görmesiyle cezası tehir edilen 201 hükümlü ve tutuklu bulunduğu,

Anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAG
Bakan